

Sörängs skola AB
styrelsen@sorangsskola.se

Rektorn vid Sörängs skola F-6
anki@sorangsskola.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Sörängs skola F-6
i Bollnäs kommun

Tillsyn i Sörängs skola F-6

Skolinspektionen genomför tillsyn i Bollnäs kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Sörängs skola F-6 besöktes av Skolinspektionen den 11 och 12 november 2014.

Fakta om skolenheten

Sörängs skola är en fristående skola i Bollnäs kommun som omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-6 och fritidshem. Huvudman för skolan är Sörängs skola AB, med organisationsnummer 556879-3417. Verksamheten startade läsåret 2013/14 och har vid tidpunkten för tillsynbesöket 56 elever. Skolan leds av en rektor.

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationell statistik (SIRIS) att tillgå avseende kunskapsresultaten vid skolan på grund av för lågt antal elever.

Av skolenhetens egen redovisning framgår att läsåret 2013/14 bestod årskurs 3 av sex elever och årskurs 6 av nio elever. I skolenhetens sammanställning av kunskapsresultaten för läsåret 2013/14 framgår att 67 procent av eleverna i årskurs 3 uppnådde kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnet matematik och 83 procent i ämnet svenska. I de natur- och samhällsorienterande ämnena uppnådde samtliga elever kraven för godtagbara kunskaper.

I årskurs 6 uppnådde 89 procent av eleverna kunskapskraven för betyget E i alla ämnen utom bild och engelska. I dessa ämnen uppnådde 78 procent av eleverna kunskapskraven.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen varit i kontakt med Bollnäs kommun angående kommunens insynsrätt. Bollnäs kommun uppger att de inte har utnyttjat sin rätt till insyn i skolans verksamhet.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Sörängs skola till stora delar uppfyller de krav som ställs i författningarna.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet avseende planering, uppföljning och utveckling av fritidshemmets verksamhet. Rektor behöver konkretisera vilka mål och resultat som ska ligga till grund för utveckling av fritidshemmet. Rektor måste också, i egenskap av pedagogisk ledare och chef för verksamheten, säkerställa att det sker en ömsidig samverkan mellan personal i fritidshemmet och grundskolan för att stödja varje elevs utveckling och lärande.

Det har inte framkommit annat än att de elever som har behov av särskilt stöd får detta. Elevhälsan saknar dock tillgång till personal med kompetens som kan tillgodose enskilda elevers behov av specialpedagogiska insatser. Elevhälsans övriga kompetenser är involverade i arbetet med särskilt stöd och i det åtgärdande arbete men det finns brister i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det saknas också en tydlig struktur och systematik i hur skolan ska tillgodose elevernas behov av information och vägledning inför framtida val av utbildning och yrken.

Av vad som framkommit i tillsynen upplevs skolmiljön som trygg och personalen genomför ett aktivt och kontinuerligt värdegrundsarbete

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sörängs skola AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 april 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Sörängs skola AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen vid fritidshemmet. Detta arbete ska dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska även genomföras på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på skolnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av utredningen framgår att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten vilket sammanställs och dokumenteras i en årlig kvalitetsrapport som huvudmannen tar del av. Kvalitetsarbetet omfattar dock inte fritidshemmet i någon större utsträckning. Vid intervjuer med personal i fritidshemmet och med rektor framgår att viss uppföljning av fritidshemsverksamheten sker men vilka områden och resultat i verksamheten med utgångspunkt i de nation-

ella målen som ska följas upp är inte fastställt. Uppföljning av verksamheten sker bland annat genom enkäter och intervjuer med enskilda elever. De frågor som ställs handlar, enligt rektor, främst om trygghet och trivsel. Resultatet från intervjuer med enskilda elever kommuniceras muntligt med rektor.

Enligt personalen på fritidshemmet finns, inom ramen för skolenhetens kvalitetsarbete, inga specifika mål i syfte att utveckla fritidshemsverksamheten. De uppger att de mål de arbetar för att uppnå är övergripande mål för enheten och mål som främst utarbetats för skolverksamheten. Rektor uppger att prioriterade utvecklingsområden främst utgår från identifierade behov i skolverksamheten och att dessa också får omfatta fritidshemsverksamheten. Rektor uppger vidare att de planerar att ta fram bättre underlag för uppföljning av fritidshemmets resultat, bland annat genom specifika frågor om fritidshemmet i enkäter till vårdnadshavare och i det verktyg för självskattning som enheten använder i kvalitetsarbetet. Uppföljningen ska sedan ligga till grund för en specifik plan för fritidshemmet med prioriterade utvecklingsområden.

Skolinspektionens bedömning är att det saknas en tydlig struktur för hur utvärdering av verksamheten ska ske med utgångspunkt i de nationella målen. Personalen i fritidshemmet uppger i intervjun att vårdnadshavarna och eleverna är väldigt nöjda med verksamheten men vad nöjdheten består i har inte analyserats i förhållande till fritidshemmets uppdrag och de nationella målen för verksamheten. Detta innebär enligt Skolinspektionen att det saknas underlag för att analysera i vilken mån fritidshemmet uppfyller de nationella målen och hur verksamheten kan utvecklas mot en högre måluppfyllelse.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet avseende uppföljning, utvärdering och utveckling av fritidshemmets verksamhet. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Sörängs skola AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 3-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Sörängs skola AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att det finns tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.
- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

- Ge eleverna tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Motivering

Elevhälsan

Enligt skollagen ska det finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Av intervju med rektor och huvudman framgår att skolenheten använder kommunens centrala elevhälsa genom ett uppdragsavtal. Avtalet omfattar tillgång till skolläkare, psykolog, skolsköterska, kurator och specialpedagog. Skolpsykolog, skolsköterska och kurator deltar i elevhälsoteamets möte vid skolenheten en gång varje månad och deltar i arbetet med särskilt stöd för enskilda elever samt åtgärdande elevhälsoarbete när behov uppstår. Specialpedagogen deltar inte i dessa möten eller i arbetet med särskilt stöd för enskilda elever eftersom denna kompetens, enligt rektors beskrivning av uppdragsavtalet, inte ska användas i arbetet med enskilda elever utan ska vara en tillgång när det gäller specialpedagogiska insatser på en mer övergripande nivå. Detta kan till exempel handla om handledning eller stöd avseende lärmiljön i en grupp eller klass. Detta bekräftas av intervju med personal i elevhälsan och vid skolenheten där det även framgår att det upplevs som en brist att specialpedagogen inte ingår i elevhälsans arbete vid skolenheten. Specialpedagogen har fram till Skolinspektionens tillsynsbesök inte medverkat i skolenhetens arbete med särskilt stöd eller med att stödja enskilda elevers utveckling mot utbildningens mål. Lärarna uppger i intervju att de saknar möjligheten att få handledning av specialpedagog.

Vid intervju med personal i elevhälsan framkommer vidare att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet vid skolenheten främst utgörs av visst stöd av kurator vid utarbetande av likabehandlingsplanen. I övrigt uppger personalen i elevhälsan att de inte bedriver ett förebyggande och hälsofrämjande arbete vid skolenheten på grund av tidsbrist. Det finns heller ingen planering eller målformulering för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid skolenheten. Enligt rektor tar personalen i skolan ett stort ansvar vad gäller det förebyggande och hälsofrämjande arbetet medan elevhälsans arbete främst fokuserar på åtgärdande arbete, det vill säga att vidta åtgärder när behov uppstår.

Studie- och yrkesvägledning

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2013:180) om arbetet med studie- och yrkesvägledning anges att skolan behöver arbeta med studie- och yrkesvägledning på individanpassat, systematiskt och långsiktigt sätt. På så vis kan eleverna utveckla de insikter, kunskaper och förmågor som behövs för att ta ställning till och fatta beslut om sin framtid.

Av intervjuer med personal, rektor och huvudman framgår att det inte finns någon person eller några personer vid skolenheten som har i uppdrag att tillgodose elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- eller yrkesval. Av intervju med lärarna framgår att det inte finns någon gemensam planering för detta arbete och de åtgärder som vidtas, till exempel information om olika yrken inom ramen för undervisningen i samhällskunskap, sker enbart på enskilda lärares initiativ. Rektor bekräftar vid intervjun att det inte finns någon planering eller organisering av den studie- och yrkesorienterande verksamheten vid skolenheten.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att skolenheten saknar tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses, att elevhälsan inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande samt att det saknas en organiserad studie- och yrkesorienterad verksamhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sörängs skola AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 och 29 §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sörängs skola AB en anmärkning.

Sörängs skola AB ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 13 april 2015.

Undervisning och lärande**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist med undervisning och lärande.

- Det saknas utvecklade samarbetsformer och ett fungerande samarbete mellan fritidshem och skola i syfte att komplettera skolan innehållsmässigt och stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska fritidshemmet komplettera skolan innehållsmässigt. Av läroplanen framgår att rektor har ett särskilt ansvar för att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Lärarna ska utveckla samarbetet mellan förskoleklass, skola och fritidshem samt utbyta kunskaper och erfarenheter med personal i berörda skolformer.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:39) om fritidshem framgår att rektorn har ett ansvar för att organisera verksamheten så att den stödjer samarbetsformer och erfarenhetsutbyten mellan personalen i fritidshemmet, förskoleklassen och skolan för att på så sätt kunna skapa ett helhetsperspektiv på elevens utveckling, lärande och utbildning.

Av utredningen framgår att personalen i fritidshemmet även tjänstgör i förskoleklassens och skolans verksamhet. På så sätt tar de del av elevernas utveckling och lärande och vet vad eleverna arbetar med i skolan. Av intervju med personalen i fritidshemmet framkommer exempel på hur de använder denna kunskap i fritidshemsverksamheten för att stödja eleverna och komplettera skolan innehållsmässigt.

Detta arbetssätt är dock, enligt vad som framkommer av intervjuer med personal i fritidshemmet, beroende av fritidshemspersonalens egna initiativ och är inte resultatet av ett formaliserat eller strukturerat arbetssätt. Enligt personalen i fritidshemmet saknas en ömsesidig och planerad samverkan med skolans lärare. Personalmöten och liknande behandlar främst skolans verksamhet. Elevernas utveckling i fritidshemmet diskuteras som regel inte.

Av vad som framkommer i intervju med rektor finns ett behov av att utveckla samarbetsformer mellan fritidshem och skola. Rektor har inlett ett arbete med att skapa tid och struktur för en ökad samverkan, bland annat genom planeringsträffar varannan vecka. Detta finns även uppmärksammat som en prioriterad åtgärd i kvalitetsrapporten.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att det finns brister i samarbetet mellan personal i fritidshemmet och skolans personal. Det arbete som sker för att komplettera skolan och berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande är alltför beroende av fritidshemspersonalens initiativ och förmåga och sker inte genom utvecklade samarbetsformer mellan skolan och fritidshemmet. Mot bakgrund av att rektor inlett arbetet med att åtgärda denna brist

bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar Sörängs skola AB en anmärkning.

Författning

14 kap. 2 § skollagen

Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, 2.5 Övergång och samverkan, 2.8 Rektorns ansvar

Beslutet är fattat efter föredragning av utredaren Camilla Landgren

På Skolinspektionens vägnar

Mathias Ljungström
Beslutsfattare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.